

Varhaiskasvatusyksikkö / toimipiste Vy Kumina-Pikkuprinssi-Satulinna. Pk Satulinna	Toimintakausi 2019-2020
Osoite Kimnaasipolku 7 00750 Helsinki	
0931025981 0931025982	Sähköpostiosoite pk.satulinna@hel.fi
Päivämäärä jolloin esiopetuksen toimintasuunnitelma on käsitelty ja hyväksytty 311019	Varhaiskasvatuksen aluepäällikön allekirjoitus ja nimenselvennys

<p>Oppimisympäristön ja pedagogisen toiminnan kuvaus (ryhmät, esiopetuksessa olevien lasten määrä, tilat, pedagogiset tai toiminnalliset ratkaisut ja painotukset)</p> <p>Päiväkoti Satulinnan Mestaritontut 1 (1 varhaiskasvatuksen opettaja ja 1 varhaiskasvatuksen lastenhoitaja) ja Mestaritontut 2(1varhaiskasvatuksen opettaja ja 1 varhaiskasvatuksen lastenhoitaja) eskariryhmissä on yhteensä 28 lasta,joista monikulttuurisia lapsia on 17.Päiväkoti Satulinna on uusi paviljonkipäiväkoti, jonka yläkerrassa toimii esiopetusryhmä. Ryhmä toimii kahdessa 14 lapsen pienryhmässä.Ulkoilemme pääasiassa päiväkodin pihalla.Esiopetusaika on kello 9.00-13.00, johon kuuluu aamukokoontuminen, päivän toiminta, ruokailu, päivälepo ja ulkoleikit.Käytössämme on Huiske-esiopetusmateriaali, joka rakentuu uuden esiopetussuunnitelman mukaisesti eheyttävälle ja ilmiöpohjaiselle oppimiselle. Otamme huomioon toiminnassamme myös lasten ideat ja aloitteet, sekä vanhempien toiveet esiopetuksen sisällöistä.</p> <p>Ryhmän pedagogisina painotuksina on kielenkehityksen tukeminen, tunnekasvatus ja leikkitaitojen kehittäminen. Toiminnansuunnittelussa huomioidaan eri oppimisen vaiheessa olevat lapset ja toimintaa eriytetään siten, että kiinnostus ja into oppimiseen säilyy. Käytämme monipuolisesti musiikin, leikin, liikunnan ja draaman keinoja toiminnassamme. Ryhmän vo:n osallistuminen vuoden kestävään ” Pedagoginen dogumentointi” koulutukseen, edellyttää myös harjoitteiden ja projektin toteuttamista ryhmässä.Retkeilemme paljon lähiympäristössä ja Pk Satulinnasta on myös hyvät yhteydet eripuolille Helsinkiä.</p> <p>Toiminnan lähtökohtina on lasten kiinnostusten kohteet. Kannustamme lapsia arjen toiminnoissa omatoimisuuteen ja omista tavaroista ja oppimisympäristöstä huolehtimiseen.Yhteistoiminta-ja vuorovaikutustaidot sekä hyvät tavat painottuvat myös vanhempien odotuksissa esiopetuksen sisällöissä. Huomioimme toiminassamme lapsen luontaisten oppimisvalmiuksien tukemisen ja mahdollisten oppimisvaikeuksien varhaisen havaitsemisen ja tuen tarpeen.</p> <p>Teemme Maatullin ala-asteen kanssa yhteistyötä. Koulu sijaitsee fyysisesti lähellä. Meillä on alkuopetuksen yhteistyöluokat. Vierailimme syksyllä ja keväällä muutamia kertoja koululla osallistuen liikuntahetkiin ja oppitunneille. Välillä koululaiset vierailevat myös Pk Satulinnassa. Lisäksi vierailimme koululla katsomassa joulujuhlien kenraaliharjoitukset. Yhteistyö koulun kanssa madaltaa kynnystä siirtyä esiopetuksesta alkuopetukseen.</p>

Laaja-alainen osaaminen

(mitä toimipistekohtaisia asioita ja toteuttamisen tapoja, miten lapset osallistuvat ja vaikuttavat toiminnan ja oppimisympäristön suunnitteluun?)

Ryhmässä on käytössä ”Huiske”-esiopetusmateriaali, joka perustuu uuteen esiopetussuunnitelmaan. Kirjan tehtävien avulla opetellaan mm kirjain –ja numeromerkkejä ja silmä-käsi-yhteistyötä. Materiaali perustuu tarinoihin, joissa seurataan ”Puuhunmuuttajien” elämää ja elämyksiä. Tarinat löytyvät myös selkokielisinä versioina, joista monikulttuuriset lapset hyötyvät erityisesti. Pyrimme pitämään pedagogiset toimintatavat monipuolisina ja suosimme yhteistoiminnallisia oppimismenetelmiä.

Lasten ajatuksia ja kiinnostuksen kohteita nostetaan esille toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa. Aikuinen tarjoaa lapsille mahdollisuuksia ja työtapoja toteuttaa omia visioitaan. Keskustelut lasten kanssa ja ennen Leops-keskusteluja käytävät yksilohaastattelut ova hetkiä, jolloin lapsen on mahdollista tuoda esiin omia ajatuksiaan, toiveitaan ja mielenkiinnon kohteitaan. Otamme huomioon lapsen kehitystason ja eri tarpeet toimintaa eriyttämällä ja miettimällä minkälaista toimintaa kuikin lapsi tarvitsee. Ryhmämme motto on: ”Kaikille ei kaikkea, mutta jokaiselle jotakin” Aikuisten tehtävänä on huolehtia, että kaikki pääsevät osallistumaan toimintaan omalla kiinnostavalla tavalla. Pienryhmät jaetaan lasten kiinnostuksen ja ideoinnin mukaan.

Tutustumme päiväkodin lähiympäristöön retkeillen esimerkiksi Tapulikaupungin kirjastossa, vierailamalla ja liikkumalla lähipuistoissa. Retkeilemme lähimetsissä ja Viikissä säännöllisesti, mikä rakentaa lasten luontosuhdetta. Teemme myös retken jokaisen lapsen kotipihalle ja valokuvaamme heidät kotiovellaan.

Vuorovaikutus- ja ryhmätaitoja vahvistamme päivittäisessä kanssakäymisessä lasten kesken sekä lapsen ja aikuisen välillä. Käytämme myös erilaisia vuorovaikutus ja draamaleikkejä ja -harjoituksia näiden taitojen vahvistamisessa.

Tieto- ja viestintäteknologista osaamista harjoittelemme erilaisten laitteiden, kuten tabletin ja kameran avulla keskustelemme lapsia kiinnostavista ja muutenkin esillä olevista kirjoista, lehdistä, peleistä, ajankohtaisista leluista ja tv-ohjelmista.

Retkeilemme mahdollisuuksien mukaan museoissa, konserteissa ja teattereissa. Tammi-maaliskuussa vietämme monikulttuurisuusviikkoja. Tällöin jokainen ryhmän monikulttuurinen perhe saa tulla omalla viikollaan kertomaan ja esittelemään oman kulttuurinsa erityispiirteitä haluamallaan tavalla. Monikulttuurisuusviikot päättyvät eri kulttuurien yhteisiin juhliin. Otamme toiminnassamme huomioon muutenkin eri juhlapäivät ja vietämme juhlia ryhmässä.

Oppimiskokonaisuudet, teemat, projektit

Esiopetus on luonteeltaan eheyttävää opetusta, joka muodostuu eri oppimiskokonaisuuksista. Esiopetussuunnitelmasta löytyvät oppimiskokonaisuudet ovat ilmaisun monet muodot, kielen rikas maailma ja vuorovaikutus, minä ja meidän yhteisömme, tutkin ja toimin ympäristössäni sekä kasvan ja kehyn. Nämä oppimiskokonaisuudet näkyvät eri laajuisina ja eri tavoin toteutettuina toiminnassamme, teemoissamme ja projekteissamme. Projektien pohjana toimii lasten mielenkiinnon kohteet ja ideat.

Esiopetusvuoden aikana aiomme toteuttaa teematyöskentelyä. Teemojen on tarkoitus pohjautua ryhmän lasten mielenkiinnon kohteisiin, juhlapäiviin (Lapsen oikeuksien päivä, ystävänpäivä, suomalaisen musiikin päivä) ja eri oppimiskokonaisuuksiin. Aikuisen tehtävänä on sisällyttää projekteihin eri tiedon ja taidonalojen tavoitteet.

Turvataitokasvatusta käydään läpi keväällä kahdeksan kerran ”Turvataitokursilla”. Turvataitokasvatuksella vahvistetaan lasten omia taitoja puolustaa itseään ja pitää huolta rajoistaan kiusaamisen, väkivallan, houkuttelun ja ahdistelun tilanteissa. Turvataitokasvatus on lasten omien voimavarojen ja selviytymiskeinojen laaja-alaista vahvistamista. Sillä pyritään edistämään lasten itsearvostusta ja itseluottamusta, tunne- ja vuorovaikutustaitoja sekä hyviä kaverisuhteita. Lasta ohjataan huolissaan kääntymään turvallisen aikuisen puoleen. Turvataitokasvatuksella pyritään ehkäisemään lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa ja kaltoinkohtelua. Vastuu lasten turvallisuudesta on aikuisilla. Turvataitokasvatusta toteutetaan yhdessä perheiden kanssa. Toiminta perustuu Thl:n ”Tunne- ja turvataito” materiaaliin.

Kestävän kehityksen ajatus seuraa kaikkialle toiminnassamme ja valinnoissamme, joita yhdessä lasten kanssa pohdimme ja teemme. Lapset opettelevat lajittelemaan roskansa oikeisiin astioihin, ja pyrimme välttämään ruokahävikkiä. Luonnossa liikkeessamme kunnioitamme luontoa. Joulukuussa päiväkodissa vierailee Vantaan Energian ”roskapoliisi”kertomassa lapsille lajittelusta.

<p>Toiminnan dokumentointi ja arviointi</p> <p>Pedagoginen dokumentointi on varhaiskasvatuksen keskeinen menetelmä, joka tukee varhaiskasvatuksen suunnittelua, toteuttamista, arviointia ja kehittämistä. Ryhmässä käytetään erilaisia pedagogisen dokumentoinnin menetelmiä ja toiminta toteutetaan erilaisten projektien kautta.</p> <p>Käytämme ryhmässämme kameraa toiminnan dokumentoimiseen. Otamme kuvia toiminnasta ja retkistä. Niitä voimme yhdessä lasten kanssa katsoa ja näyttää vanhemmille.</p> <p>Lapset dokumentoivat omaa toimintaansa piirtämällä ja kuvia ottamalla. Lapsilla on myös omat eskarikansiot, joihin lapsi kokoaa aikuisen avustuksella omia töitään ja tehtäviään.</p> <p>Arvioimme lapsen oppimista lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmaan kirjattujen lapsen henkilökohtaisten tavoitteiden mukaan.</p> <p>Vanhempien kanssa käytävät päivittäiset ja toisaalta varta vasten suunnitellut keskustelutuokiot ovat tärkeitä tiedon ja arvioinnin lähteitä.</p> <p>Lapset arvioivat omaa oppimistaan yhdessä aikuisen kanssa. Lasten kanssa käydyt keskustelut ovat meille tärkeää toiminnan arviointia; lapset antavat suoraa ja välitöntä palautetta ja ohjaavat projektien suuntaa.</p> <p>Haastamme lapsia myös itsearviointiin; kuinka selvisin, miten päivä oikeasti sujui ja miltä on tuntunut, mikä on ollut kivaa /kurjaa tai helppoa/hankalaa.</p>	
<p>Huoltajien osallisuus</p> <p>Keskustelemme päivittäin vanhempien kanssa tuonti- ja hakutilanteissa lapsen päivästä, vanhempien ajatuksista ja toteutetusta toiminnasta. Tiedotamme vanhempia toiminnastamme ryhmämme ilmoitustaululla ja Vanhempien toiveita kuunnellaan ja kysellään esimerkiksi vanhempainillassa ja leops-keskusteluissa.</p>	
<p>Yhteisöllinen oppilashuolto (opetusryhmien hyvinvointi, kiusaamisen ehkäisy, sukupuolten tasa-arvo)</p> <p>Esiopetuksessa on käytössä kuraattori- ja psykologipalvelut ja kiertävän varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelut. Teemme yhteistyötä alueen neuvolan kanssa. Ennaltaehkäisemme kiusaamista tukemalla jokaisen lapsen osallisuutta eli lapsen kokemusta kuulluksi tulemisesta ja ryhmän jäsenyydestä. Ryhmätaitoja opetamme esimerkiksi draaman keinoin ja erilaisten vuorovaikutusleikkien avulla.</p>	
<p>Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten suomi toisena kielenä opetuksen järjestelyt ja äidinkielen tuki</p> <p>Ryhmässä on paljon S2-lapsia, joten suomen kielen harjoittaminen on isossa roolissa esiopetusryhmässämme. Aikuiset pyrkivät puhumaan aina hyvää ja rikasta suomea ja toimimaan näin mallina lapsille. He myös rohkaisevat lapsia vuorovaikutukseen niin ohjatuissa, kuin vapaissa toiminnoissa. Riimit, runot, laulut, sadut, tarinat, arvoitukset, sadutus jne ovat apuna lapsen kielen tukemisessa. Tukenamme on myös suomi toisena kielenä opettaja, joka vierailee säännöllisesti talossamme. Lasten kotikieltä tuemme puhumalla lasten kotikielistä aina arvostavasti ja olemalla kiinnostuneita niistä. Lisäksi kannustamme vanhempia puhumaan kotona aina omaa äidinkieltään lapselle. Järjestämme monikulttuurisuusviikot ryhmässämme keväällä.</p>	
<p>Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestelyt esiopetuksessa</p>	
<p>Yleistä, tehostettua ja erityistä tukea saavien lasten esiopetuksen järjestelyt</p> <p>Huoltajille kerrotaan poikkeavaan koulun aloitukseen liittyvistä asioista ja kuulemismenettelyistä.</p> <ul style="list-style-type: none"> - yksilölliset tehostetun ja erityisen tuen suunnitelmat kirjataan lapsikohtaisiin suunnitelmiin. - moniammatilliseen arviointikeskusteluun osallistuvat päiväkodin johtaja, varhaiskasvatuksen opettaja, kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja sekä tarvittaessa suomi toisena kielenä –opettaja, neuvolan terveydenhoitaja tai muu asiantuntija 	
<p>Moniammatillinen arviointikeskustelu (keskusteluun osallistuvat päiväkodin johtaja, varhaiskasvatuksen opettaja, kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja tarvittaessa suomi toisena kielenä -opettaja, neuvolan terveydenhoitaja tai muu asiantuntija)</p>	<p>Keskustelun päivämäärä</p>
<p>Esiopetuksen ja perusopetuksen välinen yhteistyö (Yhdessä oppimisen suunnitelma) Liite</p>	<p>Suunnitelman päivämäärä</p>

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta ja muut yhteistyötahot